UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2020/1886

zo 14. mája 2020

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2018, oddiel IX – európsky dozorný úradník pre ochranu údajov

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2018, oddiel IX – Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0029/2020),

A. keďže v súvislosti s postupom udeľovania absolutória orgán udeľujúci absolutórium chce zdôrazniť osobitný význam ďalšieho posilňovania demokratickej legitímnosti inštitúcií Únie zlepšením transparentnosti a zodpovednosti, vykonávaním koncepcie pre zostavovanie rozpočtu podľa výkonnosti a dobrým riadením ľudských zdrojov;

1. s uspokojením konštatuje, že Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (ďalej len „EDPS“) za rozpočtový rok 2018 uviedol, že neboli zistené žiadne závažné nedostatky v súvislosti s kontrolovanými témami týkajúcimi sa ľudských zdrojov a verejného obstarávania;

2. berie na vedomie skutočnosť, že podľa výročnej správy o činnosti EDPS Dvor audítorov preskúmal jednu operáciu za rozpočtový rok 2018 a toto preskúmanie neviedlo k žiadnym pripomienkam;

3. víta záver Dvora audítorov, že v platbách ako celku za rok končiaci sa 31. decembrom 2018, ktoré sa týkali administratívnych výdavkov EDPS, sa nevyskytli významné chyby a že preskúmané systémy dohľadu a kontroly boli účinné; berie na vedomie žiadosť Dvora audítorov o opätovné vykonávanie ex post kontroly, ktorá sa teraz znovu zaviedla;

4. vo všeobecnosti vyjadruje poľutovanie nad tým, že kapitola 10 Administratíva výročnej správy Dvora audítorov má pomerne obmedzený rozsah a závery, bez ohľadu na to, že okruh 5 Administratíva viacročného finančného rámca sa považuje za nízkorizikový;

5. berie na vedomie, že Dvor audítorov vybral vzorku 45 operácií všetkých inštitúcií a orgánov Únie z okruhu 5 Administratíva viacročného finančného rámca; konštatuje, že vzorka bola navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre škálu výdavkov v rámci okruhu 5, ktorý predstavuje 6,3 % rozpočtu Únie; konštatuje, že správa Dvora audítorov naznačuje, že administratívne výdavky sú nízkorizikové; domnieva sa však, že počet operácií vybraných vo vzťahu k „ostatným inštitúciám“ nie je dostatočný, a žiada Dvor audítorov, aby zvýšil počet operácií, ktoré sa majú preskúmať, aspoň o 10 %;

6. pripomína, že EDPS nie je decentralizovanou agentúrou Únie, a zastáva názor, že napriek skutočnosti, že jeho rozpočet predstavuje veľmi malé percento z rozpočtu Únie, Dvor audítorov by mal riadne preskúmať zákonnosť a správnosť operácií EDPS, pretože pre správne fungovanie všetkých orgánov Únie je veľmi dôležitá transparentnosť; konštatuje, že na EDPS sa nevzťahuje ani správa Dvora audítorov o plnení rozpočtu Únie za rok 2018 ani správa o agentúrach a iných orgánoch Únie za rok 2018; zdôrazňuje však, že informácie týkajúce sa výsledkov externých nezávislých auditov Dvora audítorov by mali byť verejne dostupné všetkým orgánom Únie; vyzýva preto Dvor audítorov, aby prehodnotil svoje stanovisko a začal od nasledujúceho roka uverejňovať správy o audite, ktoré sa budú vzťahovať na EDPS; žiada preto, aby Dvor audítorov vydával samostatné výročné správy o činnosti týkajúce sa ročnej účtovnej závierky tohto dôležitého subjektu Únie, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby inštitúcie a orgány Únie plne rešpektovali právo na súkromie a ochranu údajov;

7. víta celkové obozretné a správne finančné riadenie EDPS; poznamenáva, že EDPS jasne rozlíšil medzi tzv. „súčasnými alebo novými činnosťami“; berie na vedomie, že v súlade so svojou politikou úsporných opatrení boli prostriedky v prípade súčasných činností zvýšené o 1,54 %, pričom väčšina rozpočtových riadkov sa zmrazila a vykázala zvýšenie o 0 %; konštatuje však zvýšenie v prípade nových činností, najmä v dôsledku zriadenia nového subjektu Únie s názvom Európsky výbor pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“) a jeho súvisiacich činností (ktorý začal svoju činnosť 25. mája 2018);

8. konštatuje, že v roku 2018 mal EDPS k dispozícii rozpočet v celkovej výške 14 449 068 EUR (v porovnaní s 11 324 735 EUR v roku 2017), čo predstavuje zvýšenie o 27,59 % v porovnaní s rozpočtom na rok 2017 (zvýšenie rozpočtu o 21,93 % medzi rokmi 2016 a 2017); víta skutočnosť, že 93,7 % všetkých rozpočtových prostriedkov bolo viazaných do konca roka 2018 (v porovnaní s 89 % v roku 2017); so znepokojením konštatuje, že plnenie rozpočtu z hľadiska platobných rozpočtových prostriedkov zodpovedá 75,2 % všetkých rozpočtových prostriedkov (v porovnaní so 77 % v roku 2017);

9. pripomína, že treba, aby rozpočtové odhady zabezpečili efektívne plnenie rozpočtu v nadchádzajúcich rokoch; uznáva existenciu záležitostí, ktoré majú zásadný vplyv, napríklad rozpočet EDPS na platy, ktorý predstavuje podiel viac ako 53 %, takže aj mierna fluktuácia zamestnancov má výrazný vplyv na celkovú mieru plnenia rozpočtu; uznáva, že rozpočtové odhady vypracované pre nedávno vytvorený EDPB budú presné až po niekoľkých rokoch fungovania;

10. so záujmom konštatuje, že EDPS začal novú otvorenú súťaž s cieľom vytvoriť rezervu vysokokvalifikovaných odborníkov na ochranu údajov, ktorá by mala pokryť jeho budúce potreby, pokiaľ ide o prijímanie zamestnancov; v súvislosti s plánovaním prijímania zamestnancov berie na vedomie, že EDPS požiadal o mierne zvýšenie počtu zamestnancov o šesť zamestnancov v súvislosti s prípravou na zriadenie EDBP;

11. uznáva, že rok 2018 bol pre EDPS kľúčový vzhľadom na prijatie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ([1]) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 ([2]) v roku 2016 v súvislosti s modernizáciou pravidiel ochrany údajov; konštatuje, že nové úlohy a zodpovednosti vyplývajúce z nariadenia (EÚ) 2016/679 si v budúcnosti vyžiadajú dodatočné zdroje; berie na vedomie, že v roku 2018 mal EDPS 97 zamestnancov (v porovnaní s 55 zamestnancami v roku 2013); žiada však EDPS, aby preveril, či je možné zvýšiť efektívnosť, a to len vďaka reorganizácii a prerozdeleniu úloh;

12. poznamenáva, že v dôsledku týchto nových právnych predpisov bol zriadený EDPB, ktorý tvoria orgány 28 členských štátov pre ochranu osobných údajov a EDPS s cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie nariadenia (EÚ) 2016/679 v celej Únii; konštatuje, že na začiatku roku 2018 EDPS venoval značnú časť času a úsilia podpore sekretariátu EDPB a takisto sa sám plne zapájal do činnosti ako člen správnej rady;

13. konštatuje, že podľa nových pravidiel o spracúvaní osobných údajov zabezpečujú aj inštitúcie a orgány Únie, aby boli v súlade s uvedenými právnymi predpismi, vrátane riadenia a správy svojich infraštruktúr a systémov IT; berie na vedomie, že EDPS rozšíril svoj katalóg konkrétnych usmernení a začal program na overenie dodržiavania pravidiel orgánmi Únie;

14. konštatuje, že je potrebná väčšia transparentnosť a väčšia spolupráca medzi európskymi orgánmi na ochranu údajov; zdôrazňuje význam toho, aby EDPS spolupracoval s vnútroštátnymi orgánmi na ochranu údajov v členských štátoch s cieľom zabezpečiť účinný dohľad a spolupracovať na príprave nového právneho rámca; vyzýva EDPS, aby informoval Výbor Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu o všetkých dosiahnutých výsledkoch;

15. berie na vedomie skutočnosť, že EDPS každoročne zverejňuje údaje o svojej medziinštitucionálnej spolupráci prostredníctvom dohôd o úrovni poskytovaných služieb v oblasti zdravotníckych, prekladateľských/tlmočníckych, stravovacích a vzdelávacích služieb a prostredníctvom administratívnych dohôd o stavebných, logistických, bezpečnostných službách a IT atď.; víta memorandum o porozumení medzi EDPS a EDPB (najmä pokiaľ ide o IT), ktoré umožňuje novému orgánu Únie využívať výsledky práce, ktorú EDPS vykonal v posledných rokoch;

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

16. víta zámer EDPS (v rámci modernizácie jeho postupov verejného obstarávania) zaviesť elektronický pracovný proces, aby sa vytvoril režim bez používania papiera; opätovne zdôrazňuje význam medziinštitucionálnej spolupráce medzi EDPS a Komisiou, pokiaľ ide o obstarávanie, finančné riadenie a ľudské zdroje; víta dohodu o úrovni poskytovaných služieb s Generálnym riaditeľstvom Komisie pre rozpočet a Generálnym riaditeľstvom Komisie pre informatiku, pokiaľ ide o nástroje IT ABAC a Sysper 2, ako sa požaduje v poslednej správe o absolutóriu; nabáda EDPS, aby postúpil ďalej v rozvoji ucelenej politiky digitalizácie svojich služieb;

17. konštatuje, že prvý akčný plán úradníka pre otázky etiky sa plne dosiahol a že v druhej správe sa predpokladá niekoľko opatrení, ako napríklad revízia kódexov správania orgánov dohľadu a zamestnancov, revidované rozhodnutie o vonkajších činnostiach a prípadné pristúpenie k novému registru transparentnosti pre inštitúcie Únie atď.; vyzýva EDPS, aby čo najskôr zaviedol požadované opatrenia; víta informačné stretnutia v súlade s etickým rámcom; žiada, aby sa v nasledujúcej výročnej správe o činnosti uviedli podrobné informácie o výsledkoch vyplývajúcich z etického rámca;

18. víta skutočnosť, že vnútorné pravidlá týkajúce sa oznamovania protispoločenskej činnosti prijaté v roku 2016 sa budú aktualizovať s cieľom posilniť ochranu oznamovateľov a údajných páchateľov; berie na vedomie existenciu niekoľkých ochranných opatrení, ako je posúdenie rizika a obmedzenie prístupu k príslušným spisom výlučne v miere nutnej na pochopenie situácie; nabáda EDPS, aby požiadal svojho úradníka pre otázky etiky, aby tejto otázke venoval osobitnú pozornosť pri ďalšom informačnom stretnutí, ktoré sa organizuje pre všetkých zamestnancov; s uspokojením konštatuje, že EDPS doteraz nezaznamenal žiadne prípady oznamovania protispoločenskej činnosti;

19. opakuje, že ochrana údajov je dôležitá v súvislosti s kybernetickou bezpečnosťou; víta úsilie EDPS, pokiaľ ide o poskytovanie usmernení pre inštitúcie Únie o tom, ako chrániť osobné údaje pri vykonávaní opatrení v oblasti kybernetickej bezpečnosti, o tom, ako komplexné systémy riadenia bezpečnosti informácií slúžia ako základ pre plnenie povinností v oblasti ochrany údajov a kybernetickej bezpečnosti, ako aj o tom, ako vykonávať povinnosti oznamovania v súvislosti s ochranou údajov a informačné povinnosti v súvislosti s porušeniami ochrany osobných údajov; poznamenáva, že EDPS musí reagovať na škandál týkajúci sa zneužívania údajov na Facebooku spoločnosťou Cambridge Analytica a na rastúci počet dôkazov o nezákonnom zasahovaní do volieb; zdôrazňuje, že EDPS musí bojovať proti možnému zneužitiu digitálnych údajov;

20. uznáva pridanú hodnotu, ktorú môže EDPS priniesť slobodný softvér a softvér s otvoreným zdrojovým kódom; zdôrazňuje najmä ich význam pri zvyšovaní transparentnosti a predchádzaní odkázanosti na určitého dodávateľa; uznáva aj ich potenciál, pokiaľ ide o zvyšovanie bezpečnosti, keďže umožňujú identifikáciu a nápravu slabých miest; dôrazne odporúča, aby sa akýkoľvek softvér vyvinutý pre inštitúciu sprístupnil verejnosti v rámci licencií na slobodný softvér a softvér s otvoreným zdrojovým kódom;

21. víta skutočnosť, že rozhodnutie o boji proti obťažovaniu bolo sprístupnené všetkým zamestnancom prostredníctvom intranetu EDPS; s uspokojením berie na vedomie skutočnosť, že EDPS v súčasnosti pracuje na revízii rozhodnutia o boji proti obťažovaniu, ako aj na mandáte na vymenovanie ďalších dôverných poradcov; konštatuje, že 69 % kolegov v prieskume zamestnancov z roku 2018 potvrdilo, že vie o tom, že existuje politika v oblasti psychického a sexuálneho obťažovania; víta skutočnosť, že v roku 2018 bol vyškolený jeden dôverný poradca;

22. víta skutočnosť, že životopisy a vyhlásenia o záujmoch dozorných úradníkov sú k dispozícii na webových stránkach EDPS; poznamenáva, že tieto vyhlásenia sú nutne založené na vlastnom spôsobe výkladu a že ani EDPS ani jeho úradník pre otázky etiky nemajú vyšetrovacie právomoci na zaistenie vierohodnosti a úplnosti údajov, ktoré sú v nich uvedené; vyzýva EDPS, aby posúdil, ako zlepšiť systém spolu s ostatnými inštitúciami a orgánmi Únie;

23. vyzýva EDPS, aby na svojich webových stránkach zabezpečil uverejňovanie a pravidelné aktualizácie všetkých svojich usmernení a postupov týkajúcich sa etického rámca; vyzýva EDPS, aby pokračoval v úsilí o zlepšenie informácií dostupných online, pokiaľ ide o transparentnosť a verejnú kontrolu;

24. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že vo výročnej správe o činnosti neboli uvedené podrobnejšie informácie o konkrétnych opatreniach týkajúcich sa spôsobu zlepšenia dobrých životných podmienok pri práci; víta však skutočnosť, že v roku 2018 sa prijali a/alebo vykonali rozhodnutia a politiky, napr. správa o prieskume medzi zamestnancami, revidované rozhodnutie o telepráci a revidované rozhodnutie o mentorstve; žiada, aby EPDS v ďalšej výročnej správe o činnosti podával podrobnejšie informácie;

25. víta iniciatívu EDPS v roku 2018 v budúcnosti ponúkať platené stáže iba prostredníctvom programu odbornej prípravy v rámci modrej knihy; konštatuje, že táto zmena v procese prijímania stážistov EDPS sa uskutočnila na základe odporúčania ombudsmanky o prispôsobení kritérií oprávnenosti v súvislosti s platenými stážami; opakuje potrebu zaručiť, aby sa všetkým stážistom v inštitúciách Únie vyplatil primeraný finančný príspevok s cieľom zabrániť posilňovaniu diskriminácie z hospodárskych dôvodov;

26. so záujmom berie na vedomie, že medzi zamestnancami EDPS je zastúpených 20 štátnych príslušností Únie (v porovnaní so 16 štátnymi príslušnosťami Únie v roku 2017); konštatuje, že pokiaľ ide o rodovú rovnováhu, v EDPS pracuje 40 % mužov (v roku 2017 to bolo 32 %) a 60 % žien; berie na vedomie sústavné úsilie EDPS o dosiahnutie rovnováhy a zohľadňuje pritom malú veľkosť EDPS a jeho špecifické hlavné činnosti;

27. so záujmom konštatuje, že EDPS boli pridelené štyri ďalšie kancelárie v budove MTS, ktorú v súčasnosti využíva spoločne s európskou ombudsmankou; konštatuje, že počet zamestnancov EDPS vrátane sekretariátu EDPB sa má v roku 2020 ďalej zvýšiť, a preto je nutné, aby sa EDPS väčšmi rozšíril do celej budovy; podporuje EDPS v súvislosti s touto žiadosťou a žiada ho, aby o všetkých súvisiacich krokoch a výsledkoch informoval Výbor Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu;

28. víta cielené iniciatívy EDPS s cieľom znížiť environmentálnu stopu inštitúcie; nabáda EDPS, aby zaviedol konkrétny akčný plán na zníženie svojej environmentálnej stopy;

29. víta skutočnosť, že význam komunikačných činností EDPS sa v posledných rokoch výrazne zvýšil; uznáva úsilie o zlepšenie vplyvu jeho komunikácie na internete; berie na vedomie usporiadanie dvoch dôležitých komunikačných kampaní, a to medzinárodnej konferencie v roku 2018, ktorá sa zamerala na diskusiu o digitálnej etike so zapojením čo najširšieho publika, a v decembri 2018 začatie komunikačnej kampane o novom nariadení o ochrane údajov pre inštitúcie Únie;

30. pripomína, že EDPS používa viacero kľúčových ukazovateľov výkonnosti, aby pomáhal monitorovať svoju prácu a používanie svojich zdrojov; s uspokojením konštatuje, že EDPS v roku 2018 splnil alebo prekročil ciele stanovené vo väčšine kľúčových ukazovateľoch výkonnosti (napr. pokiaľ ide o kľúčový ukazovateľ č. 4 – miera zainteresovanosti zúčastnených strán – s cieľom 10 konzultácií, pričom sa realizovalo 13 konzultácií); poznamenáva, že príslušné strategické ciele sa plnia podľa plánu a že nie sú potrebné žiadne nápravné opatrenia; vyzýva EDPS, aby aj naďalej vyvíjal činnosť v tomto smere;

31. víta skutočnosť, že EDPS sa riadi takmer všetkými 16 normami vnútornej kontroly, ktoré sa v súčasnosti pravidelne monitorujú s cieľom zabezpečiť ekonomické, efektívne a účinné dosahovanie cieľov; konštatuje, že Útvar pre vnútorný audit vykonal následný audit o nedokončených odporúčaniach, ktoré boli vydané pri preskúmaní noriem vnútornej kontroly, a dospel k záveru, že úroveň vnútornej kontroly je uspokojivá a účinná;

32. konštatuje, že Útvar pre vnútorný audit vykonal prieskum, ktorý sa zameral na tri hlavné oblasti (riadenie EDPS v spojení s EDPB, rámec pre zabezpečovanie ľudských zdrojov, rozpočtová a finančná správa a logistická podpora pre pomocné tímy EDPB a EDPS), ktoré sa dôkladne skontrolovali; konštatuje, že Útvar pre vnútorný audit vydal záverečnú správu, v ktorej sa všetky odporúčania považujú iba za „body na zváženie“, ktorými sa Útvar pre vnútorný audit nebude zaoberať;

33. poznamenáva, že výdavky na preklady predstavujú 337 057,35 EUR v prípade EDPS a 516 461,90 EUR v prípade činností EDPB; konštatuje, že EDPB využíva kvótu na bezplatné preklady, ktoré uskutočňuje Generálne riaditeľstvo Komisie pre preklad; berie na vedomie, že potreba častých prekladov do všetkých úradných jazykoch Únie spolu s veľmi malou veľkosťou inštitúcie znemožňujú internalizáciu prekladu, a to z hľadiska nákladov a prínosov;

34. berie na vedomie, že služobné cesty zamestnancov sa vkladajú do integrovaného systému spracovania služobných ciest a že správa o služobnej ceste sa nahráva ako podporný dokument výkazu výdavkov; víta údaje, ktoré boli poskytnuté vo výročnej správe o činnosti, ako sa požaduje v predchádzajúcej správe o udelení absolutória, a ktoré nevykazujú žiadne významné rozdiely, pokiaľ ide o počet služobných ciest v posledných štyroch rokoch a náklady na ne;

35. víta, že EDPS dodržiava najlepší postup, ktorým je stanovenie termínu na predkladanie výročných správ o činnosti na 31. marec roka nasledujúceho po účtovnom roku; víta preto, že EDPS prijal svoju výročnú správu o činnosti do 26. marca 2019, vďaka čomu má orgán udeľujúci absolutórium, viac času, aby mohol správu dôkladne preskúmať a lepšie vykonať postup udelenia absolutória;

36. vyzdvihuje všetko pracovné úsilie, ktoré bolo v posledných rokoch vyvinuté v oblastiach, ako sú zostavovanie rozpočtu podľa výkonnosti, etický rámec so všetkými súvisiacimi pravidlami a postupmi, posilnené komunikačné činnosti a rastúci počet opatrení na zlepšenie transparentnosti; víta významný počet medziinštitucionálnych dohôd o poskytovaní služieb a spolupráci; podčiarkuje význam spolupráce a výmeny skúseností medzi inštitúciami a orgánmi Únie; navrhuje, aby sa analyzovala možnosť oficiálnych činností podporujúcich vytváranie sietí v rôznych oblastiach s cieľom výmeny najlepších postupov a vývoja spoločných riešení;

37. konštatuje, že vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie bude mať výrazný vplyv na plánovanú činnosť EDPS; zdôrazňuje význam urýchleného rokovania so Spojeným kráľovstvom o dohode týkajúcej sa údajov.